

Информациони пакет за школску 2013/2014. годину

I Циљ предмета

Основи економије, као предмет на првој години, треба да упозна студенте са основним категоријама и законима савремене тржишне привреде, са тржиштем и механизмом његовог функционисања, са њеним основним дохоцима, као и са различитим тржишним структурама савремене тржишне привреде и основним макроекономским питањима њеног функционисања.

II Структура и садржај предмета

Структуру и садржај предмета представимо кроз тематске блокове за предавања.

У првом тематском блоку (1. и 2. тема) објашњен је настанак економије као науке кроз објашњење развоја класичне политичке економије и неокласичне економије. У овом делу објашњене су и карактеристике економских закона, те узроци и разлози настанка робне (тржишне) привреде.

Од 3. до 6. теме објашњава се функционисање тржишта: анализа понуде и тражње, анализа еластичности понуде и тражње и њихове импликације на микро и макро нивоу (утицај на приходе продаваца, ефекти контроле цена, пореске политике, као и спољнотрговинске политике).

Од 7. до 12. теме објашњава се понашање произвођача и максимирање њихове циљне функције у условима савршене конкуренције, као и у условима несавршене конкуренције. Ову анализу ефикасности тржишта употпуњује и анализа економије јавног сектора – тј. такозваних екстерних ефеката (екстерналија) и проблем јавних добара, те проблем избора потрошача.

У блоку од 13. до 14. теме испитују се најзначајнија питања макроекономског функционисања савремене тржишне привреде: анализа бруто домаћег производа и раста, финансијског и монетарног система као и анализа неких најзначајнијих облика економске политике (улога централне банке, инфлација, ефекат инфлационог пореза, операције на отвореном тржишту, стопа обавезних резерви и есконтна стопа као инструмент кредитно-монетарне политике, итд.).

Тема 15 разматра класичан приступ вредности и ценама и основне идеје о радној теорији вредности.

Теме 16 и 17 дају кратак преглед класичног приступа анализи производње вредности (радна вредност) и расподела тј. формирања доходака тржишне привреде: најамнине, профита, камате, дивиденде и ренте (извори и узроци формирања ових доходака према класичној теорији). Теоријска анализа ових феномена обухвата и најзначајније облике испољавања ових феномена у савременој тржишној привреди.

Тема 18 обрађује основе теорије репродукције, засноване на класичној анализи, омогућава разумевање међузависности произвођача, посебно када је у питању употреба акумулације (инвестиција) и даје увод у објашњење савремене инпут-аутпут анализе.

III План рада на предмету

Предавања

1.	Економија као наука (класична политичка економија, неокласична економија, настанак и развој тржишне привреде, економски закони) – СКРИПТА Тема 1	2 часа
2.	Економски принципи и начин економског резоновања – ПЕ поглавље 1 и 2	3 часа
3.	Трговина, размена, користи од размене – ПЕ поглавље 3	2 часа
4.	Понуда и тражња – како функционише тржиште, еластичноста понуде и тражње и њена примена – ПЕ поглавље 4 и 5	4 часа
5.	Понуда и тражња и економска политика државе (контрола цена и порези) – ПЕ поглавље 6	2 часа
6.	Потрошачи, произвођачи и ефикасност тржишта; произвођачев и потрошачев вишак, проблем опорезивања и царина – ПЕ поглавље 7, 8 и 9	4 часа
7.	Економика јавног сектора: екстерналије, јавна добра и заједнички ресурси – ПЕ поглавље 10 и 11.	2 часа
8.	Предузеће: трошкови производње – ПЕ поглавље 13	3 часа
9.	Савршена конкуренција: тржишна равнотежа, успостављање равнотеже на кратак и дуги рок, предузеће на конкурентском тржишту – ПЕ поглавље 14	4 часа
10.	Несавршена конкуренција: монопол, олигопол, монополистичка конкуренција, производна и тржишна структура развијене тржишне привреде – ПЕ поглавље 15, 16 и 17	6 часова
11.	Тржиште фактора: рад и капитал – ПЕ поглавље 18	2 часа
12.	Теорија потрошачевог избора – ПЕ поглавље 21	4 часа
13.	Бруто домаћи производ, увод у макроекономију, затворена привреда, штедња, инвестиције и финансијски систем – ПЕ поглавље 23, 25 (стр. 541-551) и 26	4 часа
14.	Финансије–основни инструменти (временска вредност новца, новац и цене на дуги рок, инфлација...) – ПЕ поглавље 27, 29 и 30.	6 часова

15.	Цене и вредност у класичној политичкој економији – радна вредност и тржишна цена и однос са неокласичном теоријом – СКРИПТА Тема 2	3 часа
16.	Производња вредности и вишка вредности у класичној традицији политичке економије, закон вредности, новац – СКРИПТА Тема 3	3 часа
17.	Расподела и дохоци капитала у класичној политичкој економији: профит, камата, дивиденда и рента – СКРИПТА Тема 4	4 часа
18.	Основе теорије репродукције, инпут-оутпут анализа – СКРИПТА Тема 6	2 часа

ПЕ – *Принципи економије*, Н. Грегори Манкју

СКРИПТА – *Основи класичне политичке економије*, Б. Церовић и Б. Медојевић

Вежбе

Вежбе, по распореду материје, прате предавања при чему је, код многих питања, нагласак на квантитативној илустрацији и активностима самих студената. На вежбама се проверава степен савлађивања материје, студенти се упознају са примерима и задацима који олакшавају савлађивање материје, организују се дискусије по појединим питањима, при чему студенти могу да дају уводна излагања (у виду есеја, краћих семинарских радова и сл.). Од студената се стално тражи да на вежбама објашњавају економске феномене о којима је реч у појединим лекцијама и на тај начин покажу своје знање, разумевање и примену наставне материје.

IV Облици и начин рада на предмету

Циљ предавања је да се студенти упознају са основним садржајем испитне материје, са најновијим теоријским разматрањима појединих питања, као и са многобројним примерима из праксе, којима се илуструје дата проблематика. Студентима је остављена могућност да се укључују било кроз непосредна питања, било кроз питања у писменом облику. Пред сваки тест професор одговара на постављена питања, а на крају семестра, ако за то постоји потреба, одређују се два додатна часа на којима професор одговара на питања из целокупно пређене материје.

V Начин оцењивања на предмету

Свака активност студента се на одговарајући начин вреднује. Максималан број поена које студент може стећи на предавањима и вежбама је 30. Током семестра раде се тестови на основу којих студент може сакупити максимално 24 поена. Студент може остварити још 6 поена по основу активности на часовима вежби и редовног долажења на наставу, што укупно даје 30 поена. На испиту студент може да оствари још до 70 поена (или укупно максимално 100 поена). Испит се полаже писмено (детаљније информације о облику писменог испита и начину бодовања студенти добијају у оквиру посебног материјала). Да би изашао на испит, студент мора да на четири теста оствари најмање 14 поена, односно укупно (са активностима) најмање 15 поена. Студенти који не испуне овај услов не могу изаћи на први испитни рок, а за следећи је потребно да положе поправни тест.

VI Литература

Основна литература

Н. Грегори Манкју, *Принципи економије*, Економски факултет, Београд

Б. Церовић, Б. Медојевић, *Основи класичне политичке економије*, Економски факултет, Београд

Допунска литература

P. Samuelson, V. Nordhaus, *Економија*, преводи разних издања, као и издања на енглеском језику

C. R. McConnell, S. L. Brue, *Economics*, Irvin McGraw-Hill, разна издања

S. Fischer, R. Dornbusch, R. Schmalensee, *Economics*, Irvin McGraw-Hill, разна издања

VII Подаци о наставницима и сарадницима на предмету

У школској 2013/2014. години наставу ће изводити:

предавања и вежбе

проф. др Божидар Церовић, кабинет 714/VII, тел. 011/3021-184, cerovi@ekof.bg.ac.rs

др Ђорђе Митровић, доцент, кабинет 705/VII, тел. 011/3021-043, djordjem@ekof.bg.ac.rs

проф. др Синиша Зарић, кабинет 417/IV, тел. 011/3021-047, sinisa@ekof.bg.ac.rs

др Иван Вујачић, ванредни професор, кабинет 502/V, тел. 011/3021-094, ivujacic@ekof.bg.ac.rs

проф. др Михаил Арандаренко, кабинет 503/V, тел. 011/3021-199, arandarenko@ekof.bg.ac.rs

вежбе

Светозар Танасковић, асистент, кабинет 709/VII, тел. 011/3021-152, tanaskovic@ekof.bg.ac.rs

Драган Алексић, демонстратор, aleksicdragan4@gmail.com

Немања Вуксановић, демонстратор, nemanja100@hotmail.com

VIII Интернет адреса предмета

<http://www.ekof.bg.ac.rs> – избрати Добро дошли/Студентски сервис/Настава – Основи економије